

DICHT BIJ INWONERS, STERK IN UITVOERING

**Coalitieakkoord gemeente Sluis
2026-2030
Sluis Lokaal, VVD en CDA**

Sluis Lokaal, VVD Sluis en CDA Sluis sluiten dit akkoord vanuit één duidelijke opdracht: Sluis bestuurlijk stabiel, financieel verantwoord en dicht bij inwoners en ondernemers houden. We kiezen voor een bestuur dat niet blijft hangen in beleid, maar volop inzet op uitvoering, duidelijke keuzes maakt en resultaten zichtbaar maakt.

Dit akkoord bouwt voort op de vastgestelde beleidskeuzes op het gebied van wonen en zorg, de economische agenda, SamenSluis en de Omgevingsvisie. We doen dat vanuit de bestaande kwaliteiten van Sluis: sterke kernen, een open landschap, landbouw, ondernemerschap, zorgzame gemeenschappen en een unieke ligging aan de grens.

Concreet zetten we ons de komende bestuursperiode in op het uitvoeren van:

- Vitaal IJzendijke en Oostburg
- Havengebied Breskens
- Uitbreidingslocaties Breskens en Oostburg
- Versterking stads- en dorpsraden en burgerinitiatieven met inzet leefbaarheidsfonds
- Haalbaarheidsonderzoek versterking onderhoud openbaar groen en begraafplaatsen
- Integrale toegang zorgdomein
- Samenwerken met de (zorg)partners

Deze bestuursperiode moet merkbaar verschil maken: prettig wonen, kansen voor kinderen en jongeren, ruimte voor ondernemers, sterke kernen en een gemeente die betrouwbaar, bereikbaar en aanspreekbaar is.

Het coalitieakkoord is opgebouwd met de volgende programma's:

1. Openbare ruimte en leefomgeving
2. Wonen
3. Economie en infrastructuur
4. Dienstverlening en sociaal domein
5. Leefbaarheid en voorzieningen
6. Bestuur en samenwerking
7. Financiën en organisatie

1. Openbare ruimte en leefomgeving

Sluis Lokaal, VVD en CDA kiezen voor een gemeente die schoon, veilig, toegankelijk, groen en toekomstbestendig is. De basis moet zichtbaar op orde zijn: wegen, trottoirs, groenvoorzieningen, strandopgangen, recreatiegebieden en openbare voorzieningen verdienen goed onderhoud. Tegelijk investeren we nuchter in duurzaamheid, klimaatadaptatie en zorgvuldig gebruik van water, bodem en grondstoffen. Ons landschap en erfgoed beschermen we actief, omdat zij de kwaliteit en identiteit van Sluis bepalen.

1.1 Een praktische en haalbare aanpak

We kiezen voor een praktische en betaalbare aanpak. Duurzaamheid moet werken in de praktijk: haalbaar voor inwoners, betaalbaar voor ondernemers en passend bij onze kernen en ons landschap. We bieden ruimte aan nieuwe ontwikkelingen als die respect tonen voor landbouw, natuur, recreatie en de belangen van inwoners en ondernemers.

De komende jaren richten we ons vooral op uitvoering: goed onderhoud, duidelijke keuzes, betrokkenheid van inwoners, samenwerking waar nodig en aandacht voor kosten en kwaliteit.

1.2 Duurzaamheid en energie

De gemeente geeft zelf het voorbeeld: gemeentelijke gebouwen worden stap voor stap duurzamer en energiezuiniger.

Bij duurzame energie ligt de nadruk op zonnepanelen op daken van woningen, bedrijven en maatschappelijke gebouwen. Zonnevelden op landbouwgrond beoordelen we terughoudend. We onderzoeken ook hoe lokaal opgewekte energie beter lokaal kan worden gebruikt.

Grote windturbines passen niet bij het karakter van onze gemeente. Kleine windinitiatieven zijn alleen mogelijk als ze binnen de provinciale regels passen en er voldoende draagvlak is. Daarnaast werken we aan voldoende laadpalen voor elektrisch vervoer.

Kernenergie sluiten we niet uit als onderdeel van de toekomstige energievoorziening, mits aan strenge veiligheids- en milieueisen wordt voldaan. Daarbij kijken we goed naar de kansen en gevolgen van landelijke en regionale ontwikkelingen. Als er een nieuwe kerncentrale in Zeeland komt, moeten de afspraken en investeringen uit het Rijk-Regiopakket volledig worden uitgevoerd. De belangen van inwoners, ondernemers en de leefomgeving staan daarbij voorop. Duurzame energieprojecten steunen we alleen wanneer zij passen binnen landschap, leefomgeving, ruimtelijke kwaliteit en aantoonbaar lokaal draagvlak.

1.3 Kwaliteit van de openbare ruimte

We zorgen voor goed onderhoud van trottoirs, groenvoorzieningen, strandopgangen, wandel- en fietsroutes en begraaftplaatsen. We werken aan een ecologisch maaibeheer, zowel voor de bermen, rotondes als voor de groene ruimtes in de gemeente. We onderzoeken de haalbaarheid om in kwaliteitslabel te stijgen.

Meldingen van inwoners handelen we snel en duidelijk af. Toegankelijkheid krijgt extra aandacht, zodat openbare voorzieningen beter bereikbaar zijn voor iedereen. Ook zetten we in op meer openbare toiletten op drukbezochte locaties.

1.4 Afval en grondstoffen

We willen minder restafval, betere afvalscheiding en meer hergebruik van grondstoffen. Zwerfafval pakken we aan met goede inzamelvoorzieningen, schoonmaakacties en duidelijke afspraken.

Samen met inwoners, ondernemers, scholen en verenigingen werken we aan een schone leefomgeving, door plaatsing van ondergrondse containers voor gescheiden afvalinzameling. Ook kijken we kritisch naar de meerwaarde en kosten van een Zeeuws-Vlaams circulair ambachtscentrum.

1.5 Water, bodem en klimaatadaptatie

Water en bodem zijn belangrijk voor een veilige en toekomstbestendige leefomgeving. Daarom werken we aan meer waterberging, bijvoorbeeld door kreken te herstellen en waterbassins aan te leggen. Waar mogelijk combineren we dit met natuur en recreatie.

Bij nieuwe ontwikkelingen zijn water en bodem een belangrijk uitgangspunt. Versnelde aanleg van gescheiden riolering passen we bij groot onderhoud toe. We onderzoeken de mogelijkheden om extra waterberging bij nieuwbouwwoningen en herstructurering toe te passen, zoals in België. Zo spelen we in op klimaatverandering, verzilting en de beschikbaarheid van zoet water.

We volgen de ontwikkelingen rond PFAS en nemen waar nodig maatregelen. Ook zetten we in op hergebruik van grond en werken we samen met andere overheden en organisaties aan een klimaatbestendig Zeeuws-Vlaanderen.

1.6 Groen, natuur en biodiversiteit

Groen is belangrijk voor een gezonde en prettige leefomgeving. Het zorgt voor verkoeling, verbetert de luchtkwaliteit, bevordert de biodiversiteit en helpt bij de opvang van water. We passen vergroening van het stedelijk gebied/de bebouwde kom toe als klimaatadaptieve maatregel. De pilot voor een klimaatadaptieve wijk rond de Kloosterstraat in Sluis wordt benut als leerproject voor toekomstige ontwikkelingen.

Natuur- en recreatiegebieden blijven behouden en worden goed onderhouden. We stemmen groenbeheer, klimaatadaptatie en speelvoorzieningen beter op elkaar af en informeren inwoners hierover via een groenkalender.

Daarnaast werken we aan meer biodiversiteit, klimaatbestendig groen en een gezond bomenbestand. Hierbij werken we samen met het waterschap, de provincie en natuurorganisaties.

1.7 Landschap en erfgoed

Het open landschap is een van de grootste kwaliteiten van de gemeente Sluis. Landbouw, natuur, dorpen en cultuurhistorie bepalen samen het karakter van onze gemeente.

Nieuwe ontwikkelingen moeten passen bij de omgeving en bijdragen aan de leefbaarheid. We beschermen landschap en erfgoed en zetten de uitvoering van het Masterplan Landschapspark Zwinstreek voort. Nieuwe plannen toetsen we aan de Omgevingsvisie en de effecten op de leefomgeving.

2. Wonen

Sluis Lokaal, VVD en CDA kiezen voor een heldere woonkoers: woningen zijn er in de eerste plaats voor mensen die hier willen leven, werken, zorgen en meedoen. De woningmarkt in Sluis laten we niet over aan toeval, schaarste of speculatie, maar we sturen deze samen met marktpartijen gericht bij. De gemeente neemt meer regie, bouwt waar dat kan, beschermt permanente bewoning en houdt dorpen leefbaar voor jong en oud.

2.1 Bouwen voor inwoners, niet voor leegstand

We zorgen ervoor dat nieuwe woningen aansluiten bij de behoefte van onze eigen inwoners en bij de schaal van onze kernen. We benadrukken de inzet van minimaal tweederde betaalbaarheid. We geven prioriteit aan starters, jonge gezinnen, senioren, lokale werknemers, arbeidsmigranten en mensen die zorg of ondersteuning nodig hebben. Er komt meer ruimte voor betaalbare koop, huur, levensloopbestendige woningen, appartementen, kleinere woningen en zorggeschikte woonvormen.

2.2 Meer regie, minder afwachten

De tijd van afwachten is voorbij. De gemeente Sluis gaat actief sturen op locaties, tempo, betaalbaarheid en kwaliteit. Waar actief grondbeleid helpt om woningen betaalbaar te houden, kavels beschikbaar te maken en speculatie tegen te gaan, zetten we dat instrument in. Met marktpartijen maken we harde en heldere afspraken: bouwen moet bijdragen aan de lokale woonopgave en aan de leefbaarheid van onze kernen. We bieden binnen de vijf grote kernen ruimte voor grotere woningbouwuitbreidingen en starten met het ontwikkelen van de uitbreidingslocaties Breskens en Oostburg.

2.3 Elke kern telt mee

Woningbouw mag niet beperkt blijven tot enkele grotere kernen. Ook de kleinere kernen verdienen perspectief. We bieden ruimte aan een straatje erbij in elke kern waar dat ruimtelijk en maatschappelijk verantwoord is. Tegelijkertijd bouwen we niet blind. Groen, landschap, dorpskarakter en de eigen identiteit van iedere kern blijven leidend. Groei moet de kern sterker maken, niet aantasten.

2.4 De bestaande woningvoorraad aanpakken

Alleen nieuwbouw is niet genoeg. Verouderde of kwetsbare woningen vragen om een stevige aanpak. We zetten beschikbare middelen uit het Volkshuisvestingsfonds doelgericht in en versterken waar nodig het fonds voor transitie van de woningvoorraad. Herstructurering, verduurzaming en kwaliteitsverbetering moeten ervoor zorgen dat bestaande woongebieden aantrekkelijk, groen, veilig en toekomstbestendig blijven.

Verduurzaming pakken we haalbaar, betaalbaar en uitvoerbaar aan voor inwoners, ondernemers, verenigingen en maatschappelijke organisaties. Isolatie, energiebesparing en duurzame warmteoplossingen stimuleren we actief, met bijzondere aandacht voor huishoudens met beperkte financiële ruimte.

2.5 Permanente bewoning beschermen

We kiezen voor bescherming van permanente bewoning binnen de kernen en bij nieuwbouw. Schaarre woningen mogen niet verdwijnen uit de lokale woningmarkt door ongecontroleerde inzet als tweede woning of recreatieve verhuur. Het vergunningstelsel voor tweede woningen blijft daarom het uitgangspunt.

De Huisvestingsverordening onderbouwen we juridisch stevig met actueel onderzoek naar schaarste en leefbaarheid. We evalueren de recreatieve verhuur waarbij onder andere speculatie, eigendomsrechten, leefbaarheid, woningvoorraad, prijsklasse op kernniveau en marktsituatie als afweging worden meegenomen.

2.6 Regie op binnenstedelijke ontwikkeling

Bouwplannen op onbebouwde uitbreidingslocaties lijken voor marktpartijen vaak haalbaar, maar de aanpak van gaten en probleemlocaties binnen bestaand stedelijk gebied of kleine kernen is financieel en organisatorisch complexer. Zonder actieve inzet van de gemeente en marktpartijen kunnen deze locaties verder achteruitgaan. Daarom kiezen we voor een gerichte aanpak per locatie.

2.7 Starters helpen en doorstroming op gang brengen

Starters moeten niet steeds achter in de rij staan. We zetten de starterslening voort en brengen die nog actiever onder de aandacht. Tegelijkertijd bouwen we woningen die senioren en kleinere huishoudens verleiden om passend te wonen. Zo komen gezinswoningen vrij en ontstaat er meer beweging op de woningmarkt. Doorstroming is geen abstract begrip, maar een noodzakelijke stap om de beschikbare woningvoorraad beter te benutten.

2.8 Sluis vraagt om Zeeuws-Vlaams maatwerk

Nieuwe landelijke volkshuisvestingsregels mogen niet leiden tot Haagse sjablonen die niet passen bij onze gemeente. Sluis heeft een eigen woningmarkt, met grensligging, toeristische druk, vergrijzing, kleine kernen en grote verschillen tussen de kernen. We werken daarom toe naar een volkshuisvestingsprogramma dat uiterlijk in 2027 richting geeft aan de lokale woonopgave, maar blijven stevig inzetten op maatwerk voor Zeeuws-Vlaanderen in overleg met regio, provincie en rijk.

3. Economie en infrastructuur

Sluis Lokaal, VVD en CDA kiezen voor een economie die werkt voor onze inwoners, ondernemers en kernen. Economische vitaliteit, bereikbaarheid en leefbaarheid gaan hand in hand. Daarom verbinden we ondernemerschap, werkgelegenheid, ruimtelijke kwaliteit, dorpsidentiteit en draagkracht van de kernen in één toekomstgerichte koers.

3.1 Economische koers

De vastgestelde Economische Agenda en het groeiscenario zetten we onverkort door. Bestaande ondernemingen moeten kunnen investeren en groeien. We verwelkomen nieuwe ondernemers. De gemeente stelt zich uitnodigend, oplossingsgericht en zorgvuldig op. Ons uitgangspunt is ja, mits: ruimte voor initiatief, met oog voor ruimtelijke kwaliteit, verkeersveiligheid en maatschappelijke meerwaarde.

Het Ondernemersloket wordt doorontwikkeld tot één herkenbare toegangspoort voor ondernemers, met duidelijke informatie over vergunningen, subsidies, vestigingsvragen, grensoverschrijdend ondernemen en gemeentelijke dienstverlening. We zetten in op vermindering van onnodige regeldruk, voorspelbare procedures en tijdige communicatie.

Waar dat mogelijk is en past bij de omgeving en verkeerssituatie, bieden we voldoende ruimte voor ondernemers. Dat geldt voor bedrijven op bedrijventerreinen, maar ook voor bedrijven die op andere locaties zijn gevestigd. We kijken daarbij naar mogelijkheden voor uitbreiding, vernieuwing en passende ontwikkeling. Ook blijven we investeren in aantrekkelijke en goed functionerende bedrijventerreinen. Innovatie, digitalisering en verduurzaming binnen het midden- en kleinbedrijf stimuleren we via regionale samenwerking, goede informatie en ondersteuning bij het benutten van beschikbare regelingen.

3.2 Toerisme, landbouw en MKB

Toerisme, landbouw en het lokale MKB blijven de ruggengraat van de Sluise economie. We kiezen voor kwaliteitstoerisme boven ongerichte groei. Dat betekent een jaarrond aanbod, een betere spreiding van bezoekers en de verdere ontwikkeling van cultuurhistorie, natuurbeleving, horeca, detailhandel en recreatie. We gaan chaletisering tegen en stimuleren het kamperen.

We onderzoeken of de winkeltijden in de gemeente verruimd kunnen worden. Daarmee willen we ondernemers meer ruimte geven om bezoekers en inwoners te bedienen.

We geven de landbouw de ruimte om toekomstbestendig te blijven. Agrarische ondernemers vervullen een belangrijke rol als voedselproducent, werkgever en beheerder van het landschap. We ondersteunen innovatie, precisielandbouw, biologische landbouw, bodemverbetering, emissiereductie, verbreding, korte ketens, streekproducten en zorgvuldig hergebruik van vrijkomende agrarische bebouwing, binnen de kaders van landschap, natuur en leefomgeving.

Familiebedrijven, starters en zelfstandigen vormen een onmisbaar onderdeel van de lokale economie. Zij kunnen rekenen op een gemeente die helder communiceert, meedenkt en waar mogelijk versnelt. Daarnaast stimuleren we nieuwe bedrijvigheid zodat de economie robuuster en minder seizoensafhankelijk wordt.

3.3 Infrastructuur en bereikbaarheid

Goede bereikbaarheid is een randvoorwaarde voor wonen, werken, onderwijs, zorg, toerisme, landbouw, logistiek en sociale verbondenheid. We zetten in op veilige wegen, betrouwbare verbindingen, toegankelijk openbaar vervoer en een fijnmazig netwerk van fiets-, wandel- en ruiterspaden.

De N61 en N253 zijn van groot belang voor de bereikbaarheid van Sluis. We voeren samen met de provincie, het Rijk en de buurgemeenten een gerichte lobby voor de verbetering van de doorstroming, verbreding, verkeersveiligheid en toekomstbestendige inrichting. Daarbij krijgen ook lokale verbindingen, waaronder Oostburg–Aardenburg-grens, Breskens–kust en Sluis–Potjes, nadrukkelijk aandacht.

We onderzoeken oplossingen voor infrastructurele knelpunten, waaronder rondwegen of bypasses bij locaties waar leefbaarheid, veiligheid en doorstroming onder druk staan. Bij werkzaamheden aan hoofdverbindingen, waaronder de Westerscheldetunnel, wordt bereikbaarheid voor inwoners, ondernemers en bezoekers zo goed mogelijk gewaarborgd.

Het openbaar vervoer mag niet verder verschromelen. Flexvervoer moet beter aansluiten op kernen, zorg, onderwijs en regionale knooppunten. We zetten ons tevens in voor het behoud en de versterking van het veer Breskens–Vlissingen, of voor een volwaardig alternatief. Voor langzaam verkeer worden veilige schoolroutes, toeristische routes en verbindingen tussen kernen structureel verbeterd.

3.4 Energie, netcongestie en digitale infrastructuur

Economische groei, woningbouw en verduurzaming vragen om voldoende energiec capaciteit en betrouwbare digitale infrastructuur. Netcongestie vormt een directe belemmering voor ondernemers en inwoners. We maken dit daarom tot een bestuurlijke prioriteit in overleg met netbeheerders, de provincie en het Rijk.

De gemeente bevordert waar mogelijk lokale en collectieve energieoplossingen die betaalbaar, uitvoerbaar en ruimtelijk passend zijn. Ondernemers worden actief gewezen op mogelijkheden voor energiebesparing, verduurzaming en beschikbare subsidies.

4. Dienstverlening en sociaal domein

Sluis Lokaal, VVD en CDA kiezen voor een sociaal domein dat dicht bij de inwoner staat, toegankelijk is en ook op lange termijn houdbaar blijft. We zorgen ervoor dat inwoners snel passende ondersteuning krijgen, zonder van loket naar loket te worden gestuurd. De nadruk ligt op basiszorg in de buurt, preventie, samenwerking over gemeente- en landsgrenzen heen en blijvende aandacht voor jeugd, onderwijs, mantelzorgers, vrijwilligers en kwetsbare inwoners.

4.1 Gemeentelijke dienstverlening en brede toegang

De gemeentelijke dienstverlening moet duidelijk, bereikbaar en goed geregeld zijn. Inwoners moeten gemakkelijk de juiste ondersteuning kunnen vinden. Daarom voeren we in 2027 één integrale toegang in voor alle gemeentelijke diensten die ondersteuning bieden. We ontwikkelen deze toegang verder tot een sterk lokaal team dat samenwerkt met partners zoals GGZ, GGD, huisartsen en Dethon. Zo krijgen inwoners sneller passende hulp. Daarnaast zorgen we ervoor dat aanvragen voor zorg zorgvuldig én binnen de wettelijke termijnen worden afgehandeld, zodat inwoners tijdig duidelijkheid hebben over de ondersteuning waarop zij recht hebben.

Bestaanszekerheid staat centraal. We kijken niet alleen naar zorg, maar ook naar inkomen, werk en meedoen in de samenleving. Door problemen vroeg te signaleren en ondersteuning goed te organiseren, helpen we onze inwoners om zelfstandig en met vertrouwen verder te kunnen.

4.2 Zorg dichtbij en samenwerking in de regio

Goede zorg dichtbij huis is belangrijk. Daarom zetten we ons in voor het behoud van huisartsen, wijkverpleging, tandartsen en ondersteuning voor mantelzorgers. Voor Sluis is dit extra belangrijk, omdat voorzieningen vaak op grotere afstand liggen. Daarom werken we samen met zorgorganisaties, ziekenhuizen en partners in de regio en over de grens. Omdat landelijke regels niet altijd passen bij een grensgemeente, zetten we in op slimme samenwerking. Zo blijft de zorg bereikbaar en van goede kwaliteit.

4.3 Preventie, welzijn en meedoen

Preventie is belangrijk. We willen problemen voorkomen of vroeg aanpakken, zodat zwaardere hulp minder vaak nodig is. Sport, cultuur, welzijn en ontmoetingen helpen inwoners om gezond, actief en betrokken te blijven. Zo werken we aan het verminderen van eenzaamheid, een betere mentale gezondheid en meer kansen om mee te doen. Jonge mantelzorgers, andere mantelzorgers en vrijwilligers verdienen daarbij extra aandacht. Zij zijn onmisbaar voor onze samenleving. Daarom bieden we hen goede ondersteuning en waardering.

4.4 Jeugd, onderwijs en ontwikkeling

We hebben ook aandacht voor de mentale gezondheid van jongeren. Samen met scholen en partners herkennen we problemen en bespreken we die tijdig. Jongeren moeten kunnen opgroeien in een veilige omgeving waarin zij zich goed kunnen ontwikkelen.

Via een kinderraad en een jongerenraad krijgen jongeren invloed op beleid. Ook stimuleren we stageplaatsen en leerwerkplekken bij lokale bedrijven, zodat jongeren meer kansen krijgen in de eigen regio.

4.5 Innovatie in zorg en ondersteuning

Innovatie helpt om de zorg goed, bereikbaar en betaalbaar te houden. Denk daarbij aan digitale zorg, beeldbellen met zorgverleners en slimme hulpmiddelen. Deze toepassingen kunnen inwoners helpen om langer zelfstandig thuis te wonen en sneller in contact te komen met professionals. Persoonlijk contact blijft daarbij belangrijk. Nieuwe zorgoplossingen testen we zorgvuldig, samen met zorgorganisaties en onderwijsinstellingen. Zo krijgen we inzicht in wat echt werkt voor inwoners, mantelzorgers en zorgverleners. Op die manier verbeteren we de zorg, zonder de menselijke maat uit het oog te verliezen.

4.6 Zorg, gezondheid en toekomstbestendigheid

Het gemeentelijke gezondheidsbeleid richt zich op het bevorderen van de gezondheid en het voorkomen van problemen. Daarom werken we samen met zorg- en welzijnsorganisaties, zowel binnen de gemeente als elders in Zeeland. Deze samenwerking gebeurt binnen Kerngezond en de Toekomstige Zorg Zeeuws-Vlaanderen. Ook voeren we de afspraken uit het Integraal Zorgakkoord (IZA), het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord Zeeland (AZWZ) verder uit.

Het behoud van goede zorg in Zeeuws-Vlaanderen blijft een uitdaging. Daarom blijven we inzetten op een sterke toegang tot ondersteuning, goede samenwerking en vernieuwing. Zo kunnen inwoners ook in de toekomst rekenen op passende zorg dicht bij huis.

5. Leefbaarheid en voorzieningen

Sluis Lokaal, VVD en CDA zetten in op een krachtige impuls voor de leefbaarheid in alle kernen van de gemeente Sluis. Voorzieningen zijn geen sluitpost, maar de basis voor sociale samenhang, gezondheid, veiligheid, economische vitaliteit en de eigen identiteit van dorpen, buurtschappen en steden. Daarom investeren we in wat inwoners dagelijks merken: bereikbare basisvoorzieningen, een verzorgde openbare ruimte, sterke verenigingen, aantrekkelijke ontmoetingsplekken en een gemeente die dichtbij, duidelijk en dienstbaar is.

5.1 Uitgangspunten

We bouwen aan vitale kernen met respect voor de eigen aard en kracht van dorpen, buurtschappen en steden. Basisvoorzieningen houden we overeind waar dat kwalitatief, organisatorisch en financieel verantwoord kan. We bouwen voort op het regionale Nationaal Programma Vitale Regio's (NPVR). Waar dat nodig is, richten we voorzieningen slimmer, doelmatiger en toekomstbestendig in. We betrekken inwoners, stads- en dorpsraden, verenigingen, ondernemers en maatschappelijke organisaties tijdig en betrekken ze bij plannen voor hun leefomgeving. Besluiten nemen we vanuit brede welvaart: wonen, onderwijs, zorg, ontmoeting, bereikbaarheid, veiligheid, groen en recreatie wegen we in samenhang af.

5.2 Leefbare kernen en ontmoetingsplekken

MFC's, dorpshuizen en laagdrempelige steunpunten vormen het sociale fundament van onze gemeente. Lokale initiatieven van inwoners en verenigingen geven we ruimte, ondersteuning en duidelijkheid, met eenvoudige procedures, toegankelijke informatie en herkenbare gemeentelijke aanspreekpunten. Iedere kern krijgt de mogelijkheid eigen prioriteiten aan te dragen voor leefbaarheid, groen, ontmoeting, sport, cultuur en veiligheid. Ten behoeve van leefbaarheid en cohesie binnen de samenleving richten we een leefbaarheidsfonds in voor stads- en dorpsraden en burgerinitiatieven, met transparante afspraken over verdeling, verantwoording en besteding.

5.3 Onderwijs, jeugd en jongvolwassenen

Het behoud van het Zwin College als brede voorziening voor voortgezet onderwijs in West-Zeeuws-Vlaanderen heeft voor ons hoge prioriteit. Voor toekomstbestendige huisvesting zetten we in op kwaliteit, bereikbaarheid en financiële haalbaarheid als leidende voorwaarden. Basisscholen en kinderopvangvoorzieningen blijven zo dicht mogelijk bij de leefomgeving van kinderen. Samen met Zeeuws-Vlaamse partners werken we aan blijvende oplossingen voor gratis voorschoolse voorziening voor kinderen van 2 tot 4 jaar. Als het Rijk deze kosten niet ten laste neemt, zijn we bereid hiervoor geld beschikbaar te stellen. Voor jongeren en jongvolwassenen versterken we voorzieningen voor ontmoeting, sport, cultuur en betaalbaar wonen.

Met onderwijs, ondernemers en maatschappelijke partners werkt de gemeente aan een arbeidsmarktagenda gericht op stages, leerbanen, BBL-trajecten, om- en bijscholing in kansrijke sectoren zoals techniek, zorg, recreatie, landbouw en digitale dienstverlening. Iedereen moet kunnen meedoen in het arbeidsproces.

5.4 Sport, cultuur en evenementen

Sport, cultuur en recreatie zijn onmisbare pijlers voor leefbaarheid, gezondheid, ontmoeting en lokale identiteit. We investeren in een toekomstbestendige sportinfrastructuur, met aandacht voor de centrale sportcampus in Oostburg en de duurzame renovatie van bestaande sportcomplexen. Bij besluiten over sportvoorzieningen wegen we bereikbaarheid, gebruiksintensiteit, onderhoudskosten, maatschappelijke waarde en samenwerking tussen verenigingen integraal en transparant mee. We onderzoeken zorgvuldig en realistisch de behoefte aan en de haalbaarheid van een doelgroepenbad, eventueel in combinatie met andere voorzieningen voor zwemlessen, revalidatie, senioren en aangepast sporten.

We behouden en versterken culturele voorzieningen, muziek, dorpscultuur, bibliotheekwerk, musea en het Ledeltheater. Het evenementenbeleid wordt vereenvoudigd en herzien, zodat lokale evenementen gemakkelijker plaats kunnen vinden binnen heldere kaders voor veiligheid, toegankelijkheid en betaalbaarheid. Samenwerking tussen sportclubs, culturele organisaties, scholen, zorgpartners en ondernemers stimuleren we actief en gericht. We onderzoeken of er bij verenigingen, zoals carnavalsverenigingen, behoefte is aan ruimte.

5.5 Participatie, inclusie en toegankelijkheid

De gemeentelijke dienstverlening is laagdrempelig, fysiek toegankelijk, digitaal veilig en begrijpelijk. Inwoners worden vroegtijdig, serieus en zichtbaar betrokken bij de plannen die hun kern, straat, voorziening of directe leefomgeving raken. Stads- en dorpsraden blijven belangrijke gesprekspartners en krijgen ondersteuning, zonder inwonersinitiatieven onnodig te formaliseren. Met ondernemers en organisaties werken we aan rolstoeltoegankelijke routes, strandvoorzieningen, vlonders en toegankelijke sanitaire voorzieningen op passende locaties.

5.6 Opvang anderstaligen

We voeren de Spreidingswet uit en nemen onze verantwoordelijkheid voor de opvang van asielzoekers. Daarbij kiezen we voor een uitvoering die past bij de schaal van de gemeente Sluis. Grootschalige en langdurige opvanglocaties voor asielzoekers zijn daarbij niet gewenst. We houden rekening met de leefbaarheid, veiligheid en draagkracht van onze kernen. Ook letten we op financiële proportionaliteit, zodat de kosten in een redelijke verhouding staan tot de opgave. We zorgen voor goede opvang, duidelijke communicatie met inwoners en een zorgvuldige inpassing in de samenleving.

5.7 Vitaal Oostburg: voortbouwen op gemaakte keuzes

We zetten verdere stappen in de uitvoering van het project Vitaal Oostburg en geven uitvoering aan de besluiten die hierover reeds door de gemeenteraad zijn genomen. Het nieuwe gemeentehuis wordt gerealiseerd op de locatie van de Time-Out, conform het vastgestelde raadsbesluit. Ook wordt het gemeentelijk archief ondergebracht bij het Zeeuws Archief in Middelburg, zodat de archiefcollectie duurzaam en professioneel beheerd en toegankelijk blijft.

Voor het monumentale deel van het huidige gemeentehuis ontwikkelen we een toekomstbestendig plan. Daarbij onderzoeken we de mogelijkheden voor maatschappelijke en culturele functies, zoals een dorpshuisfunctie en een leesruimte voor documenten die vanuit het Zeeuws Archief zijn opgevraagd.

Deze verkenning vindt plaats parallel met het onderzoek naar de ontwikkeling van het Ledeltheater als cultuurhuis. Door beide trajecten in samenhang te bekijken, streven we naar een sterke, bereikbare en toekomstbestendige culturele en maatschappelijke voorziening voor Oostburg.

6. Bestuur en samenwerking

Sluis Lokaal, VVD en CDA kiezen voor een bestuursperiode met duidelijke keuzes en zichtbare resultaten. Inwoners hebben geen behoefte aan extra overleg zonder uitkomst, maar aan een gemeente die doet wat ze belooft. Daarom zetten we in op veilige dorpen, goede voorzieningen, betere bereikbaarheid, ruimte voor ondernemers, betaalbare woningen en een gemeente die luistert én levert. We zijn realistisch: niet alles kan tegelijk, maar afspraken komen we na.

We maken gebruik van regionale programma's, zoals de Regio Deal Zeeuwse Aanpak Vitale Regio's, het Nationaal Programma Vitale Regio Zeeuws-Vlaanderen (NPVR) en Zeeland 2050. Daarbij blijft het belang van Sluis voorop staan. Samenwerking moet duidelijk voordeel opleveren voor inwoners, kernen en ondernemers. Is dat niet het geval, dan sturen we bij of stoppen we ermee.

6.1 Bestuurscultuur: vertrouwen, openheid en rolvastheid

We willen samenwerken met de hele gemeenteraad. Tegelijk laten we belangrijke besluiten niet onnodig uitstellen door onzekerheid of onduidelijk bestuur. We komen onze afspraken na en zijn daarop aanspreekbaar. Ook letten we goed op een gezonde financiële situatie. Als afspraken niet worden uitgevoerd, spreken we elkaar daarop aan. Integriteit, openheid en respectvol met elkaar omgaan zijn voor ons vanzelfsprekend. Ze zijn belangrijk voor het vertrouwen van inwoners in het gemeentebestuur.

Het college legt grote en gevoelige dossiers vroegtijdig aan de raad voor, waarbij keuzes, financiële gevolgen, projectcontrole en risico's helder in beeld worden gebracht. Vervolgens bepaalt de raad op basis van het politieke debat en bij meerderheid de richting. Partijen bieden elkaar hierbij onderling de ruimte, zowel in de raad, tussen de coalitiepartijen als binnen de eigen fracties. Het college verschuilt zich niet achter processen, maar neemt verantwoordelijkheid voor tempo, kwaliteit en uitvoering.

6.2 Regionale en grensoverschrijdende samenwerking

Sluis werkt samen omdat dat nodig is, niet omdat het bestuurlijk prettig staat. We trekken stevig op met de Zeeuws-Vlaamse gemeenten, de provincie Zeeland, het Rijk, het Waterschap, onze Vlaamse partners en de P10. In de Zeeuwse samenwerking zien we het Overleg Zeeuwse Overheden (OZO) als een belangrijk platform. Samenwerking moet leiden tot betere voorzieningen, bereikbaarheid, veiligheid, economie en leefbaarheid in onze eigen kernen.

Bij de Regio Deal, het NPVR en Zeeland 2050 claimt Sluis actief haar positie. Uitvoeringskracht staat daarbij voorop, projecten die inwoners merken zoals behoud van voorzieningen, toekomstbestendige zorg, sterke sport- en ontmoetingsplekken, klimaatbestendige kernen, economische kansen en een betere verbinding met de rest van Zeeland en met Vlaanderen.

We zetten in op een sterke lobby naar Den Haag en Brussel om onze belangen optimaal te behartigen. We werken samen in meerdere verbanden om onze doelen te bereiken en fondsen aan te trekken. We zetten in op een proactieve EU-aanpak en deelname aan Europese samenwerking. We maken optimaal gebruik van beschikbare fondsen om gemeentelijke projecten te realiseren.

Elke gemeenschappelijke regeling en elk samenwerkingsverband toetsen we op democratische controle, kosten, resultaat en meerwaarde. Als taken op afstand worden gezet, blijft politieke verantwoordelijkheid dichtbij. Bestuurlijke samenwerking mag nooit een excuus worden voor hogere lasten, minder zeggenschap of trage besluitvorming.

6.3 Veiligheid, weerbaarheid en handhaving

Veiligheid is een kerntaak van de overheid. Samen met onze veiligheidspartners werken we aan de uitvoering van het integraal veiligheidsbeleid. Belangrijke thema's daarin zijn zichtbare wijkagenten, handhaving die optreedt en een gemeente die overlast, ondermijning, georganiseerde criminaliteit, vandalisme en intimidatie niet normaliseert. Regels zijn er om te worden nageleefd; wie de leefbaarheid aantast, wordt daarop aangesproken.

We kiezen voor een combinatie van preventie en handhaving: jongeren perspectief bieden waar dat kan, stevig optreden waar dat moet. De gemeente maakt afspraken met de politie, boa's, scholen, woningcorporaties, zorgpartners en de Veiligheidsregio over zichtbaarheid, informatie-uitwisseling en snelle interventie. Ook cyberweerbaarheid, crisiscommunicatie en grensoverschrijdende veiligheid krijgen prioriteit.

We houden grip op vergunningverlening, toezicht en handhaving. De Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Zeeland moet betrouwbaar, betaalbaar en goed bestuurbaar blijven. Bij de samenwerking met de RUD staan duidelijke afspraken, transparantie, goede dienstverlening en een zorgvuldige besteding van publieke middelen centraal. Hierbij blijft de gemeente haar regierol actief vervullen.

6.4 Transparantie, verantwoording en uitvoering

We sturen op resultaat. Bij grote dossiers komt er per programma een beperkt aantal meetbare doelen, een planning, een financiële paragraaf en een risicobeeld. De raad ontvangt periodiek informatie waarmee ze echt kan controleren: wat is beloofd, wat is gedaan, wat kost het en waar loopt het vast.

We kiezen voor een bestuur dat zichtbaar, aanspreekbaar en betrouwbaar is. We beschermen de kracht van onze kernen, geven onze ondernemers ruimte, staan voor veiligheid en houden grip op samenwerking, financiën en uitvoering. Sluis verdient geen bestuur dat afwacht, maar een bestuur dat richting geeft en levert.

7. Financiën en organisatie

Sluis Lokaal, VVD en CDA staan voor een financieel gezonde, betrouwbare en doelmatige gemeente. Investeren in wonen, voorzieningen, leefbaarheid, veiligheid, duurzaamheid en economische ontwikkeling kan alleen wanneer de plannen goed zijn onderbouwd, de risico's helder zijn en de lasten voor inwoners en ondernemers verantwoord blijven. Gezonde financiën zijn geen boekhoudkundige bijzaak, maar de basis voor een zelfstandige en sterke gemeente.

7.1 Verantwoorde keuzes en investeringen

Niet alles kan tegelijk. Juist daarom maken we scherpe keuzes op basis van urgentie, effectiviteit en meerwaarde voor inwoners. Projecten beoordelen we op noodzaak, uitvoerbaarheid, kosten en risico's, afgezet tegen sociaal-maatschappelijke en/of economische opbrengsten en meerwaarde op lange termijn. Daarbij kijken we niet alleen naar de investering zelf, maar ook naar beheer, onderhoud, personele inzet en toekomstige lasten.

Projecten die bijdragen aan leefbaarheid, woningbouw, bereikbare voorzieningen, economische ontwikkeling, veiligheid en duurzaamheid krijgen daarbij extra aandacht, mits zij financieel haalbaar zijn.

7.2 Financiële consequenties inzet partijen en uit programma

We zetten de beschikbare financiële middelen gericht in voor een aantrekkelijke, leefbare en betaalbare gemeente. Daarbij maken we keuzes die zichtbaar bijdragen aan de kwaliteit van de openbare ruimte, maatschappelijke voorzieningen en lastenverlichting voor inwoners.

In deze bestuursperiode maken we financiële ruimte voor de volgende maatregelen:

- Haalbaarheidsonderzoek versterking onderhoud openbaar groen.
- Beter onderhoud van begraafplaatsen.
- Afschaffen van leges voor kindergraven.
- Afschaffen van precario voor vier grote evenementen.
- Afschaffen van de hondenbelasting.
- Inzet van het leefbaarheidsfonds (€ 2,3 miljoen) voor deze periode.
- Onderzoek om de belasting voor huurders te verlagen.
- OZB, toeristenbelasting en forensenbelasting worden gedurende vier jaar uitsluitend geïndexeerd.
- Investeren in voorschoolse voorziening voor kinderen van 2 tot 4 jaar.
- Onderzoek naar ruimtebehoefte voor verenigingen, bijv. carnavalsverenigingen.

Met deze maatregelen investeren we in een sterke en leefbare gemeente, terwijl we tegelijkertijd de lokale lasten voor inwoners en ondernemers beheersbaar houden.

7.3 Slim omgaan met geld en subsidies

De gemeente maakt actief gebruik van provinciale, landelijke en Europese subsidies. Die zetten we gericht in voor onder andere woningbouw, infrastructuur, duurzaamheid, zorg, veiligheid en leefbaarheid. Subsidies zijn echter geen doel op zich; we doen alleen mee aan projecten die passen bij onze lokale ambities en waarvan de uitvoering financieel verantwoord is.

7.4 Een sterke en toegankelijke organisatie

Een bestuurlijk akkoord telt pas wanneer het zichtbaar wordt in resultaten voor inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners. Dat vraagt om een ambtelijke organisatie met slagkracht: scherp in prioriteiten, realistisch in planning en sterk in uitvoering. We sturen op een duidelijke uitvoeringsagenda, voldoende capaciteit en een stevige verbinding tussen politieke keuzes, ambtelijke advisering en concrete uitvoering.

Voor specialistische en bovenlokale opgaven werken we samen met andere gemeenten, regionale partners en externe deskundigen, en altijd op basis van heldere opdrachten, duidelijke mandaten, transparante kosten en meetbare voortgang. Samenwerking is geen bestuurlijke uitbesteding, maar een middel om sneller en doelmatiger resultaat te bereiken. De raad blijft kaderstellend en controlerend; uitvoering op afstand is nooit verantwoordelijkheid op afstand.

We kiezen voor een organisatie die kostenbewust, eenvoudig en aanspreekbaar werkt. We dringen onnodige bureaucratie en bestuurlijke vrijblijvendheid terug. De dienstverlening is betrouwbaar, toegankelijk en waar nodig persoonlijk. Zo vertalen we politieke keuzes naar bestuurlijke regie, uitvoeringsdiscipline en aantoonbare resultaten.

7.5 Inwoners centraal en transparant bestuur

Inwoners moeten gemakkelijk hulp kunnen vinden, bijvoorbeeld bij financiële problemen. Regelingen moeten overzichtelijk zijn en in begrijpelijke taal worden uitgelegd. Zo voorkomen we dat inwoners verdwalen tussen loketten en organisaties.

We streven naar beperkte lastenstijgingen voor inwoners en ondernemers. Belastingen en heffingen worden beoordeeld op noodzaak, hoogte en eerlijkheid. Daarbij wegen we deze zorgvuldig af tegen de kwaliteit van voorzieningen, wettelijke taken en noodzakelijke investeringen. Transparantie staat voorop: inwoners moeten kunnen zien waar hun geld aan wordt besteed en welke keuzes de gemeente daarbij maakt.

Ook de gemeenteraad moet zijn controlerende rol goed kunnen vervullen. Financiële informatie moet tijdig, volledig en begrijpelijk beschikbaar zijn. Zo kan de raad sturen op resultaten, risico's en maatschappelijke effecten. Dit akkoord is daarmee geen papieren wenslijst, maar een praktische leidraad voor uitvoering en verantwoording.